

กค. 8
วันที่ 13 ม.ค. 68
เวลา 13.40

ที่ กษ ๐๒๐๔/ ๓๖๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการจัดการประชุมนานาชาติระดับรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรดิน และน้ำ เพื่อความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน (The International Soil and Water Forum 2024)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ระดับสูง
๒. ปฏิญญาระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการความขาดแคลนน้ำและการฟื้นฟูดิน เพื่อระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืนและยืดหยุ่น (Ministerial Declaration on managing water scarcity and reversing soil degradation for sustainable and resilient agrifood systems)

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการจัดการประชุมนานาชาติระดับรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรดิน และน้ำ เพื่อความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน (The International Soil and Water Forum 2024) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการทรัพยากรดิน และน้ำ เพื่อความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน (The International Soil and Water Forum 2024) ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการดินและน้ำที่ยั่งยืนและอย่างบูรณาการ ซึ่งเป็นรากฐานของการพลิกโฉมระบบเกษตรและอาหาร และใช้เป็นโอกาสในการนำเสนอประสบการณ์และความสำเร็จด้านเทคโนโลยี สถาบัน ธรรมชาติ และสังคม นวัตกรรมด้านการจัดการความขาดแคลนน้ำและความเสื่อมโทรมของดิน เพื่อรับมือกับความท้าทายและโอกาสท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมความร่วมมือและการดำเนินการร่วมกัน

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบต่อร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการความขาดแคลนน้ำและการฟื้นฟูดินเพื่อระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืนและยืดหยุ่น (Ministerial Declaration on managing water scarcity and reversing soil degradation for sustainable and resilient agrifood systems) โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างปฏิญญาดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรับรองร่างปฏิญญา ดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. สาระสำคัญ...

๓. สารสำคัญ

๓.๑ พิธีเปิดการประชุมนานาชาติระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการทรัพยากรดิน และน้ำ เพื่อความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน (The International Soil and Water Forum 2024) ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น. มีผู้เข้าร่วมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ระดับสูง จำนวน ๒๗ ประเทศ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และผู้เข้าร่วมอื่น ๆ จำนวนกว่า ๕๐๐ คน จาก ๖๕ ประเทศ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ดร. อู ตงหยู ผู้อำนวยการใหญ่ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ พร้อมด้วย Mr. Francisco Kalbuadi Lay รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต และ Mrs. Retno L.P. Marsudi ทูตพิเศษแห่งสหประชาชาติด้านน้ำ กล่าวเปิดการประชุมฯ

๓.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมประชุมระดับรัฐมนตรี ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น. โดยได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลงเน้นย้ำว่า ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการดินและน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเสนอแนวทางการจัดการดินและน้ำ ผ่านศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๖ แห่งทั่วประเทศ เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนา แบบผสมผสาน และเป็นตัวอย่างที่ดีของการบูรณาการการจัดการดินและน้ำ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในพื้นที่นั้น ๆ นอกจากนี้ ยังได้เสนอการทำนาแบบเปียกสลับแห้งของไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงวิธีการจัดการน้ำ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงและเกิดก๊าซมีเทนในนาข้าว น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับ การปลูกข้าวแบบวิธีดั้งเดิม

๓.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุม คู่ขนาน United Nations decade on Soil Health ภายใต้ International Soil and Water Forum ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๑.๐๐ น. โดยได้เน้นย้ำความสำคัญของการจัดตั้งทศวรรษแห่งสุขภาพดิน ภายใต้องค์การสหประชาชาติ (United Nations decade on Soil Health) เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับ สุขภาพดินต่อความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และพัฒนา สุขภาพดินให้เป็นแนวทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เน้นการปฏิบัติการจัดการดินที่ยั่งยืนและนวัตกรรมที่สนับสนุน ผลผลิตของดินและสุขภาพดิน พร้อมเรียกร้องประเทศสมาชิกให้ความร่วมมือปรับปรุงสุขภาพดิน เพื่อความมั่นคงทางอาหารและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓.๔ ที่ประชุมนานาชาติระดับรัฐมนตรีฯ เห็นชอบปฏิญญาระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการ ความขาดแคลนน้ำและการฟื้นฟูดินเพื่อระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืนและยืดหยุ่น (Ministerial Declaration on managing water scarcity and reversing soil degradation for sustainable and resilient agrifood systems) เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ทั้งนี้ ปฏิญญาฯ เป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบูรณาการ การจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างยั่งยืนและยืดหยุ่น โดยการบูรณาการทุกภาคส่วน การส่งเสริมการลงทุน ในการผลิตและการใช้ข้อมูลดิน น้ำ และสภาพภูมิอากาศที่แม่นยำและสอดคล้องกัน ตลอดจนการพัฒนาและ ขับเคลื่อนโครงการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรในการใช้ข้อมูลและข้อมูลเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และเพิ่มความยืดหยุ่นในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นส่วน ในการขับเคลื่อนระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืนและการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๓ การจัดนิทรรศการภายใต้การประชุมฯ ในส่วนของประเทศไทย มีจำนวน ๘ เรื่อง ดังนี้

๓.๓.๑ การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง ทั่วประเทศ

๓.๓.๒ การปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อการบริหารจัดการน้ำ และการบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ (Royal Rainmaking Operation for Water Management and Natural Disaster Reduction) โดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๓.๓.๓ การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมเกษตรกรรมทำนาเปียกสลับแห้ง ลดเสี่ยงแล้ง ลดต้นทุน ลดโลกร้อน (Alternate Wetting and Drying (AWD) Towards Sustainable and Resilient Agriculture for Our Future) โดยกรมชลประทาน

๓.๓.๔ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สนับสนุนโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ (ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดในภาคตะวันออก) (Water Resources Conservation and Restoration in Support of the Bajrasudha Gajanurak Project (Five Provinces Bordering Forest in the Eastern Region)) โดยกรมทรัพยากรน้ำ

๓.๓.๕ การสำรวจและพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารและลดสถานะการขาดแคลนน้ำ (Groundwater Exploration and Development to Support Food Security and Resilient Water Scarcity) โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๓.๓.๖ “จากฟากฟ้าสู่มหานที: การจัดการดินและน้ำแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคงทางอาหารและการพัฒนาที่ยั่งยืน”(From Atmosphere to Rivers: Integrated Soil and Water Management for Food Security and Sustainable Development) โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๓.๓.๗ Agricultural Land Reform: from Land Tenure to Sustainability โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓.๓.๘ Soil Doctor Programme, from local initiative to the international scale โดยกรมพัฒนาที่ดิน

๓.๔ การหารือทวิภาคีระหว่าง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนประเทศต่าง ๆ

๓.๔.๑ การหารือกับ ดร. อู ตงหยู ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กล่าวขอบคุณ FAO ที่ให้ความร่วมมือด้านวิชาการเกษตรและอาหารตลอดมา ผ่านกรอบแผนงานประเทศ (Country Programme Framework) พร้อมทั้งได้เสนอประเด็น 'ING Model' โมเดลการผลิตสินค้าเกษตรให้ลดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย (๑) การเพิ่มผลผลิต (Increase Productivity) (๒) เทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่ (New Technology/Innovation) (๓) การจัดการสีเขียว (Green Management) ทั้งนี้ ฝ่ายไทยประสงค์ร่วมมือกับ FAO ในเรื่องการผลิตสินค้าเกษตรให้ลดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ภายใต้ 'ING Model' โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและขับเคลื่อนระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งผู้อำนวยการใหญ่ FAO ยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความร่วมมือและสนับสนุนประเทศไทยในการดำเนินการดังกล่าว

๓.๔.๒ การหารือกับ Mr. Dipak Khadka รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ทรัพยากรน้ำ และการชลประทาน (Ministry of Energy, Water Resources and Irrigation) สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล โดยทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ทางการทูตตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ และฝ่ายเนปาลได้กล่าวถึงความช่วยเหลือด้านวิชาการในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเกษตร และการศึกษาที่ฝ่ายไทยให้กับฝ่ายเนปาล รวมทั้งความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (The Bay of Bengal Initiative for Multi-Sector Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) นอกจากนี้ ฝ่ายเนปาลประสงค์ที่จะมีความร่วมมือด้านการเกษตรกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อแลกเปลี่ยนความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านพืช สุขภาพสัตว์ เทคโนโลยี รวมทั้งระบบตลาด ซึ่งฝ่ายเนปาลได้ยกย่องชื่นชมความเข้าใจและนำเสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผ่านกระทรวงการต่างประเทศและประสงค์ที่จะให้มีการลงนามในการประชุมระดับรัฐมนตรี BIMTEC ณ กรุงกาฐมาณฑุ เนปาล ในปี ๒๕๖๘ นี้

๓.๔.๓ การหารือ...

๓.๔.๓ การหารือกับ Dr. Safdar Niazi Shahraki รัฐมนตรีช่วยว่าการด้านดินและน้ำ กระทรวงเกษตร สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน (Vice Minister for Water & Soil, Ministry of Agriculture - Jihad) โดยฝ่ายไทยได้แสดงความยินดีที่กระทรวงเกษตรอิหร่าน (Ministry of Agriculture Jihad) สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ได้รับรางวัล เหรียญรางวัล King Bhumibol World Soil Day Award ประจำปี ๒๕๖๗ ในงานเฉลิมฉลอง วันดินโลก ประจำปี ๒๕๖๗ (The Global Celebration of World Soil Day 2024) ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ อำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งฝ่ายอิหร่านมีความปลาบปลื้มอย่างมากที่ได้รับพระราชทาน เหรียญรางวัลดังกล่าวจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และยินดีที่กิจกรรมการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในหมู่บ้านทั่วประเทศอิหร่านประสบผลสำเร็จ พร้อมทั้งแสดงความมุ่งมั่นที่จะยกระดับความสัมพันธ์กับฝ่ายไทย รวมถึงความร่วมมือด้านดินและน้ำ โดยฝ่ายอิหร่านมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี ในขณะที่ฝ่ายไทยมีความเชี่ยวชาญในการดูแลรักษาดิน พลิกฟื้น ด้านการเกษตรโดยฝ่ายอิหร่านหวังว่าจะมีความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๓.๔.๔ การหารือกับนาย Eng. Marcos da Cruz รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และป่าไม้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต โดยฝ่ายติมอร์ - เลสเต ประสงค์ขอการสนับสนุน จากไทยในด้านเทคโนโลยีและผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรของติมอร์ - เลสเต ในสาขาต่าง ๆ ในด้านประมง ปศุสัตว์ และพืช เป็นต้น โดยในด้านปศุสัตว์ และประสงค์ขอความร่วมมือในการพัฒนาการผลิตนม และการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการจัดการโรคและวัคซีน รวมถึงการขอความรู้และผู้เชี่ยวชาญเรื่องการ จัดการประมงอย่างยั่งยืนและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (aquaculture) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวไว้ว่า ประเทศไทยมีความร่วมมือกับติมอร์ - เลสเต อย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่าง ประเทศ (Thailand International Cooperation Agency: TICA) ทั้งนี้ ประเทศไทยยินดีให้การสนับสนุน ความร่วมมือทางวิชาการในสาขาที่ติมอร์ - เลสเต สนใจ โดยสามารถขอรับการสนับสนุนได้จากกรมความร่วมมือ ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ผ่านช่องทางทางการทูตได้

๔. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีทราบ
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิ ศิริลัทธยากร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร ๐๒ ๒๘๑ ๕๕๕๕ ต่อ ๑๒๒

โทรสาร ๐๒ ๒๘๑ ๖๙๙๖

Email: group1@moacbofaa.com